

Рецензія на магістерську роботу
«Стильові домінанти повісті-поєми Осипа Турянського
«Поза межами болю»» студентки факультету іноземної
та слов'янської філології Рябко Тетяни Володимирівни

В умовах імплементації Концепції «Нова українська школа» предмет наукового дослідження студентки Рябко Т. є актуальним як для шкільної літературної освіти, так і для університетської. У межах наукової розвідки була проаналізована екзистенційна парадигма постаті Осипа Турянського, що дало можливість з'ясувати місце та роль письменника в українській літературі кінця XIX – початку XX ст.. Обравши за об'єкт дослідження творчу спадщину О. Турянського, студентка зосередилася на вивченні особливостей індивідуальної поетики письменника на прикладі художнього твору «Поза межами болю».

У першому розділі «Індивідуальний стиль письменника: теоретико-методологічні аспекти», студентка окреслила поняття «стильові домінанти», «індивідуальний стиль» в літературознавчій науці, розкрила місце і роль творчості О. Турянського в українському літературному процесі кінця XIX – початку XX ст. Визначивши літературознавчу складову наукової розвідки, студентка змогла осмислити постать досліджуваного автора як майстра письменницького пера, наголосивши, що, послуговуючись значними знаннями історичних, суспільних, культурних подій у світі, письменник усвідомлює місце в соціумі та переоцінює всі етичні цінності, його повість-поєма сприяє формуванню розумної і сильної особистості. Через проникнення у глибинно-чуттєву структуру художніх текстів (психологічно-філософські переживання, роздуми, пошуки «я» персонажів, їх прагнення, мотивації, світосприйняття) у рецепції читачів здійснюється прочитання ідейних задумів письменника на духовному й етичному рівнях.

У другому розділі «Художньо-стильові імперативи повісті-поєми «Поза межами болю»» увага зосереджена на жанрово-стильових особливостях художнього твору. Молода дослідниця поділяє міркування О. Турянського про те, що за жанром «Поза межами болю» – антивоєнна психологічна поєма у прозі,

адже сюжет зображує історичні події війни та життя головних героїв. Усі події розкриваються через оцінку та сприйняття оповідача. У цій частині роботи здійснено також текстуальний аналіз твору, у якому увага відводиться почуттям, переживанням, емоціям та думкам героїв, що викликані страшними явищами пекельної боротьби. Студентка проаналізувала особливості художнього моделювання внутрішнього світу персонажів повісті-поеми. Акцентовано увагу на художніх засобах, які дали можливість автору найбільш точно і переконливо відтворити внутрішній стан героїв твору.

Третій розділ «Методика вивчення повісті-поеми Осипа Турянського «Поза межами болю» у старшій школі» справляє враження як самостійна структурна частина, оскільки результатом проведеного педагогічного експерименту визначено методичні рекомендації студентам під час виконання програми виробничої педагогічної практики та вчителям-філологам до вивчення повісті-поеми «Поза межами болю». Самостійно розроблені таблиці і схеми розцінюємо як необхідний навчальний матеріал під час шкільного аналізу літературних персонажів на уроках української літератури в старших класах.

У цілому виконана на кафедрі української мови і літератури кваліфікаційна робота Рябко Тетяни Володимирівни оформлена згідно з вимогами. Високий рівень проведеного дослідження та педагогічного експерименту, наукова новизна роботи (уточнення понять, авторські методичні рекомендації), достатній рівень апробації результатів підтверджує, що випускниця успішно змогла сформувати фахові компетентності — володіння методологією і методами наукового дослідження, уміння виконувати завдання проблемно-пошукового, дослідницького, творчого характеру.

З огляду на вищевідзначене рекомендую за умови відповідного захисту кваліфікаційну роботу студентки Рябко Тетяни Володимирівни оцінити найвищим балом.

Рецензент

к. пед. н., доц. Н. В. Громова